

Promarněná šance na záchranu Ještědu

V minulých dnech se v médiích opět otevřelo téma budoucnosti ještědského vysílače. Vedení Libereckého kraje si nechalo vypracovat novou koncepci na záchranu této unikátní stavby. Bohužel, kraj má sice vypracované zásady oprav vysílače, ale tuto památku, která byla vyhlášena stavbou století České republiky, nestihl koupit a peníze na to ve svém rozpočtu také nemá. Podle náměstkyně Lidie Vajnerové nemá cenu Ještěd kupovat, pokud kraj nebude mít na jeho opravu.

Kraj však peníze na odkoupení i opravu této stavby ve svém rozpočtu měl – bylo to ovšem v minulém volebním období.

Tehdejší vedení kraje, ve kterém byla ODS většinou stranou, věnovalo situaci kolem hotelu a vysílače na Ještědu zvláštní pozornost. V roce 2006 tak bylo výsledkem prohlášení tohoto 94 metrů vysokého hyperboloidu národní kulturní památkou.

Souběžně jsme prosazovali i nastartování procesu zápisu této unikátní stavby na seznam památek UNESCO. Zařazení mezi české stavby století bylo jen logickým potvrzením mimořádné ceny objektu a potvrzení velké invence autorů.

Celou dobu jsme si byli vědomi skutečnosti, že komplexní rekonstrukce ještědské věže si vyžádá ne-

malé finanční prostředky. Aby bylo možné zapojit co nejširší spektrum finančních zdrojů, začala před téměř třemi lety jednat předchozí krajská reprezentace s vlastníkem, Českými Radiokomunikacemi, o odkoupení Ještědu.

Dosáhli jsme dohody o ceně přibližně 80 milionů korun, což odpovídalo zůstatkové hodnotě objektu. V rozpočtu kraje jsme vyčlenili 100 milionů na koupi objektu a prvotní nezbytné opravy. A v neposlední řadě jsme začali jednat o získání dotačních prostředků z fondů Evropské unie.

Sociálně demokratické vedení kraje však ihned po svém nástupu zcela jasně ukázalo, že otázku hotelu a vysílače na Ještědu řešit nehodlá. Noví radní dohodnutou cenu prohlásili za příliš vysokou a zaklínali se, že určitě vyjednejí výhodnější podmínky.

Přítom současně připravených 100 milionů přesunuli na předfinancování běžících silničních projektů se slibem, že je vrátí hned, jak obdrží příslušnou dotaci. Dotace přišla, peníze na Ještěd se však z dopravy nevrátili.

Potkal je stejný osud jako dalších 448 milionů rozpočtového přebytku za rok 2008 – levicová koalice sociálních demokratů a komunistů je utratila, aniž by přinesly nějaký hmatatelný výsledek.

Jak snadno by se přitom tyto prostředky daly použít na rekon-



Rozpočtové hospodaření krajské reprezentace pro Ještěd vytváří chmurnou budoucnost.

strukci Ještědu, což bylo právě měřem předchozího vedení kraje.

Prioritou Českých Radiokomunikací jakožto vlastníka je vysílací část objektu. Případná možnost pro provozovatele restaurace a hotelu kompenzovat nájemné investicemi do oprav objektu je jen dílčím řešením. Potřebná celková rekonstrukce se touto cestou uskutečnit nedá.

Nesmyslné rozpočtové hospodaření současně krajské reprezentace tak vlastně pro Ještěd vytváří hodně chmurnou budoucnost. Ke koupi nedošlo, hledání zdrojů na obnovu hotelu a vysílače se nikdo nevěnuje, zápis do seznamu UNESCO je v nedohlednu. A přitom se jedná jednoznačně o největší a nejslavnější dominantu a zároveň symbol celého kraje. Postup ČSSD nám zajistí jedinou věc – uzavření hotelu a restaurace a plot kolem celého vrcholu.

Pro nás občanské demokraty existuje jediná možnost. Vrátit se zpět k jednacímu stolu s vlastníkem objektu a dohodnout takový postup, který umožní zachovat hotel a vysílač na Ještědu původnímu účelu v plném rozsahu. K tomu však bude nutné lépe hospodařit s krajským rozpočtem.

Zkušenosti uplynulých dvou let nám ukazují, že současná koalice vedená ČSSD toho schopná není. Ještěd tak po ní zřejmě zůstane velkým, oranžovo-rudým vykičňákem.

Radim Zika
předseda Zastupitelského klubu ODS

Vaším objektivem Čtenářské snímky z fotoalba rajce.idnes.cz



Babí Hop
Tradiční maškarní rej s názvem Babí hop se uskutečnil v sále jabloneckého Eurocentra.

Foto: Zbyněk Cincibus
<http://marcus.rajce.idnes.cz>



Harrachovské chodníky, tedy spíš překážková dráha

Harrachov je české horské středisko s letitou sklářskou a lyžařskou historií. Je to krásné městečko především pro turisty. Místní obchůdky jsou i pro Pražáky (lehce řečeno) předraženy. Je libo zimní bundičku za 15 000 Kč? Pokud vám cenová relace vyhovuje, máte široký výběr. Zimní botky prestižních značek za luxusní ceny.

Turisté, kteří tvoří na ulici větší novou populaci, hovoří několika světovými jazyky. Společným jmenovatelem těchto turistů je ochota utráčet.

Pár kroků od centra, které tvoří luxusní obchody podél hlavní silnice, se můžete projít volným krokem po chodníku do místní vyhlášené sklářské pivovarské restaurace. Vaří tu výborné pivo. Cesta ke sklárně má ovšem háček. Musíte jít po docela rušné silnici. Chodník je totiž udržovaný pouze u drahých obchodů. Jakmile ty minete, nezbyvá vám jiná možnost než jít po silnici.

Domorodci chodí po silnici a chodníkům se vyhýbají. Vědí dobře proč. Většina úseků chodníků je neschůdná. Především pro starší lidi, mladší lidí a malé děti. Ze nikdo jiný nezbyvá? Chodník využívají psi. Co dětský krok, to psí exkrement. A silný led po celých úsecích. A nefungující veřejné osvětlení, kte-

ré vám zaručí jediné... Až půjdete po chodníku potmě a na ledu upadnete, tak si navíc odnesete zapáchající obal na svých svrčkách.

Získáte-li dojem, že se na městském úřadě dohledáte pomoci, hleďte ji tam marně. Dozvíte se, že máte chodit po silnici a chodník nepoužívat, protože je zima. A v zimním období sněží a mrzne. A jestli byste přeci jen upadli, připravte se na den strávený na cestách po doktorech. Ten místní totiž nemá uzavřené smlouvy se zdravotními pojišťovkami a za prvotní ošetření s případným rentgenem si účtuje dle jeho slov do jednoho tisíce korun (tedy pokud vám nečouhá s loktu kost a jste tak pravděpodobným akutním případem). Nečouhá-li vám zrovna kost z ruky, přijměte za vděk obvodním lékařem, který tu sporadicky ordinuje a na rentgen vás zašle do Tanvaldu.

Krásné zimní středisko si zaslouží obdiv. Na pováženou ovšem zůstává, jaké signály vysílá samotné město. Turisté si budou pamatovat drahé obchody a nepoužitelné ledivé chodníky plné rozslapaných psích exkrementů. To je skutečně městská samospráva tak neschopná, že nedokáže zajistit čisté, osvětlené a schůdné chodníky?

Alena Kopanicová

Ještěd potřebuje evropské myšlení

Stavba na Ještědu potřebuje seriózního majitele, který je schopen o jejím využití uvažovat v širších souvislostech, tj. v souladu s koncepcí a limity celého hřebene (krajinný ráz, ochrana přírody, hluk, doprava, sítě, složky ŽP apod.), které je třeba aktualizovat. Současný zmátený stav neodpovídá kontextu, ve kterém stavba na Ještědu vznikala. Bude-li existovat smysluplná koncepce, nebude problém získat peníze na její realizaci jak z evropských, tak z norských fondů, včetně peněz na opravu stavby na Ještědu.

Investovat bez koncepce bude vždy spojeno s nebezpečím, že se podlehne nějakému okamžitému tlaku a rozhodnutí může být špatné. Prodej či pronajmutí Ještědu za nejvyšší nabídnutou částku může klidně vést ke zhoršení stavu areálu nebo i k jeho uzavření pro běžného občana (orientace jen na lyžaře nebo jen na bohatou klientelu).

Konkrétně. Město i kraj by si měly definovat, co pro ně Ještěd znamená, pozitivně i negativně, a stručně si namodelovat, co se stane, když - stav stavby, vlastníci, užijí.

Jedním z podkladů by byl soupis všech neautoritativních zásahů do stavby (stavba sama, exteriér, interiér), jejich dokumentace a kon-

sensuální návrh, které a proč odstranit.

Bude-li zpracováno spektrum podkladů, které jsou nutné jak pro kvalifikované rozhodování, tak pro fundované zadání a vlastní zpracování studie využití a úprav/oprav, může být vyhlášena mezinárodní soutěž na varianty dlouhodobého řešení, nabízející záměry doprovázené určitou předběžnou kalkulací, logistikou i obrysy konkrétních stavebních a technických úprav. (Náměty na pod-

Prodej Ještědu za nejvyšší částku může klidně vést ke zhoršení stavu nebo i k uzavření pro běžného občana.

klady rodina arch. Hubáčka před třemi lety předala.)

Bylo by dobré vtáhnout do soutěže evropské peníze a evropské myšlení zainteresováním zahraničních projektových a konzultačních týmů. Navíc by mezinárodní soutěž Ještěd, potažmo Liberec a ČR, propagovala.

Veřejnost byla dosud svědky jen a jen tanečků kolem koupě a nekoupě Ještědu Libereckým krajem a mnohaletých řečí o přání po-

žadát o zařazení stavby na seznam památek UNESCO.

Podmínkou pro zápis přitom není dokonalý stav objektu spolu s původním zařízením interiéru, jak bylo občas zdůrazňováno, ale Ještěd o něj může usilovat ve stávající kondici.

Zatím pro to byl před lety splněn pouze první krok – zpracování malého pasportu. Zda byl učiněn krok druhý, zpracování nominální dokumentace, tj. odborně i oponovaně zdůvodnění pro přihlášku k zápisu na seznam UNESCO momentálně nevím, ale vím, že ještě na podzim roku 2009 tato dokumentace chyběla.

Logicky pak není splněna podmínka pro krok třetí – koncepce stavby na 15 let dopředu.

Výsledkem takového dlouhodobého „úsilí“ je zdevastovaný Ještěd. Peníze na jeho koupi LK měl, ale investoval je jinak. Dodatečně to zdůvodňuje tím, že by pak stejně neměl 300 milionů na opravu stavby. Neříká už, že o tyto peníze lze žádat evropské a znovu i norské fondy.

Právě u nich v minulosti žádost LK neuspěla mj. proto, že LK není majitelem stavby. A co její majitel?

Ten o peníze na opravu některých z fondů žádat nemůže, nebo nechce?

Ivana Hubáčková

Takto Evropu nedohoníme

V Návrhu změn ve středních školách zřizovaných Libereckým krajem, který zpracoval Odbor školství, mládeže, tělovýchovy a sportu Krajského úřadu Libereckého kraje a prezentoval náměstek hejtmana Radek Cíkl (ČSSD), jsou předkládané následující informace.

Ve školním roce 2010/2011 je na středních školách a vyšších odborných školách vzděláváno 20 879 žáků a studentů. Z přehledů všech škol vyplývá, že celkový počet žáků ve všech typech gymnázií (osmileté, šestileté, čtyřleté) a v oboru technického lycea je 4 687 žáků, což představuje 22,5 % z celkového počtu žáků. Z toho představuje počet žáků ve středním vzdělávání 3 277 žáků (15,7 %) a v základním vzdělávání 1 410 žáků (6,8 %).

Demografické křivky ukazují, že skutečně dojde ke snížení počtu žáků o 25 %. Předpokládáme, že žáků tedy bude celkem v Libereckém kraji 15 657. Po navržené optimalizaci (předpokládáme, že by proběhla v plném rozsahu) pak bude celkový počet žáků ve všech typech gymnázií (osmileté, šestileté, čtyřleté) a v oboru technického lycea 3 600, což představuje 23 % z celkového počtu žáků. Z toho bude počet žáků ve středním vzdělávání 2 460 žáků (15,7 %) a v základním vzdělávání 1 152 žáků (7,3 %).

Samotný návrh však deklaruje cílovou hodnotu ve všech typech gymnázií (osmileté, šestileté, čtyřleté) a v oboru technického lycea 29 %. Ve skutečnosti se tento poměr vůbec nezmění (15,7 %), natož aby se vůbec přiblížil k deklarované cílové hodnotě 29 %. Počet žáků v základním vzdělávání na víceletých gymnáziích chce kraj postupně snížit na 10 %. V současné době však toto číslo představuje pouhých 6,8 %, cílově se nesníží, ale naopak vzroste na 7,3 %. Rozhodně však nikdy nebude překračovat maximum 10 %.

Vyspělé Evropské země dosahují počtu vysokoškolsky vzdělaných lidí 28 %, v České republice je to v současnosti 17 %. S Návrhem Odboru školství však Evropu nikdy nedohoníme.

Martin Král

Frýdlantsko nyní prochází obdobím temna

Domnívám se, že současná doba na Frýdlantsku bude v budoucnosti hodnocena jako doba temna. Proč? Protože se tady nyní nicí a ruší mnohé, co je důležité, co je osvědčené, co dobře slouží a co patří k základnímu kvalitnímu životu.

Ještě před několika desítkami let bylo poznat, že našim předkům na jejich bydlišti záleželo. Lpěli na tom, aby bylo pěkné a upravené. Snažili se, aby jejich město bylo na úrovni. A myslili i na budoucnost. Ve Frýdlantě se proto postavila nemocnice, továrny, úřední budovy,

školy různých stupňů, sokolovna, kino, knihovna atd. Zbýlo nám po předchozích generacích plno hodnotných kulturních památek i užitečných statků. Kdo se ve Frýdlantě narodil, býval na své město pyšný, a pokud se někdy odstěhoval, rád se sem vracel. Svoji lásku k rodnému městu přenášel i na své děti.

Jak je tomu dnes? Co čeká současnou zdejší mladou generaci? Přílně k místu, kterému mocní čím dál víc dávají najevo, že na něm nijak zvlášť nezáleží?

Tak byla nedávno zrušena místní porodnice a rodit se musí v Li-

berci. Zvláště v zimním období je to víc než kruté, tím spíš, když si uvědomíme, že ještě před nedávnem ve Frýdlantě fungovala porodnice dobře vybavená, s dobrou pověstí.

A nyní nám chce kdosi zrušit také ještě gymnázium s dlouholetou tradicí, které dalo už tolika mladým lidem středoškolské vzdělání jako dobrý základ pro další život. Vždyť taková škola zásadně mění atmosféru ve městě. Plní ovzdušší intelektem a touhou po poznání. Navíc slouží celému výběžku – jak se ze zrušením gymnázia budou vy-

rovnávat rodiny z okolních obcí? Proč mají naše děti, které místní gymnázium snadno naplní, dojíždět až do Liberce? Kdo o podobných absurditách rozhoduje? Krajští politici a představitelé, bez jakéhokoliv zájmu o naše město a jeho potřeby, leč s o to větší pozorností svému osobnímu prospěchu?

Je Frýdlantsko určeno k tomu, aby si tu brzy už jen líšky dávaly dobrou noc? Budou odtud lidé za normálního životem prchat do vnitrozemí?

Povodeň nám ve Frýdlantě způsobila mnoho škod, všichni to do-

rod máme v paměti. Mnozí ztratili svůj domov, přišli jsme o kino, o knihovnu, o další potřebné objekty. Tohle všechno si jistě dříve či později opět obnovíme.

Jak se ale vzpamatujeme z následků vládnutí tupých funkcionářů?

Kdyby takoví nebyli, museli by přece nahlédnout absurditu svých rozhodnutí, z nichž některá jsou zřejmě ještě nebezpečnější než povodeň. Jak nás učí historie: Lidská selhání svými následky bohužel předčí i živelnou katastrofu.

Elfrun Lojková